

fskaaren. Jeg tror det ikke; thi jeg vil sige, og jeg vil sige det saa høit, at jeg var tilfreds, at enhver Borger vilde kunne høre det, og navnlig vil jeg sige til de Smaa i Samfundet: Pas paa det, I have. Frihed, Lighed og Broderskab — var Bøsenet i den sidste Del af forrige Aarhundrede, og dette Bøsenet have Folkene tilegnet sig; og vi herhjemme have tilegnet os det Samme. Det vil ikke saa let slaas af Marken. Men hvad er det, vi her ere i Begreb med at gjøre? Er det ikke at gjøre et Skaar i Friheden? Er det ikke at tilfidesætte Ligheden? Og jeg vil spørge: Hvad Broderskab er der deri? Nei, det skulle vi ikke gjøre. Vi skulle holde fast, som sagt, ved det, vi have. Den ærede Minister mente, at der var Ingen, der kunde have Noget imod at se, hvad han kjøbte, og jeg siger Ja og Amen dertil, men det kan den ærede Minister ikke i nogetsomhelst Forhold. Den ærede Minister kan ikke gaa hen hos en Skræder eller Skviperingshandler og købe sig en Frakke og være sikker paa, at han netop faar det, han vil have. Han kan ikke være sikker paa, at i det Stof, hvoraf Frakken er lavet, ikke er blandet andre ringere Stoffer, som han ikke vil have. Han kan ikke sætte sig til et Bord eller et fint Taffel og være sikker paa, at den Mad, der serveres for ham, ikke er iblandet andre Ting. Han kan ikke se, hvad det er. (Modsigelse af Indenrigsministeren). Nei, thi saa megen Kogekunst kan han ikke. Han ser paa det, om det tilfredsstiller hans Die, og smager paa det, om det tilfredsstiller hans Gane, og naar det er Tilfældet, er han tilfreds, saa viser han det. Han kan ikke købe sig en Flaaske Vin og være sikker paa, at han faar den Vin, han ønsker sig. (Modsigelse). Nei, han maa have nogen Tiltro til den Handelsmand, han handler med, at han ikke vil bedrage ham; men hans egne Dine ville bedrage ham, thi han kan ikke se det. Ja man kan jo ikke gaa ned f. Ex. til en Urtekammer og købe et Pund The og være sikker paa, at man ikke bliver behandlet, som de fynste Humlehandlere have behandlet Thyderne og Sjællænderne. Nei, det kan saamænd gjerne være, at der ogsaa kan være Blanding deri, det kan man heller ikke se, men man maa søge at have en Urtekammer, som man har Tillid til, og saa gaa derhen og købe sine Varer og saa fremdeles. Nei, den Bet, man er ved at slaa ind paa her, fører ikke noget Godt med sig. Her er en lille Lov, som jo nu er kommen ned til os fra Landsstinget. Mærkværdig nok har den nogle Bestemmelser, som skal gjælde for Andels- og Fællesmejerier, og der skal Kontrol og Tilsyn til osv.

osv., men Herregaardene ere ikke med deri. Nei, det er de Smaa i Samfundet, det skal gaa ud over. Jeg vil sige det, for at de skulle høre det, de Smaa, og de store Gaardmænd af Bondestanden: Det er os, de Smaa i Samfundet der skal passes paa, at Alt hvad der sker, Kontrol og alt dette, er bestemt til at passe paa os. Vi ere næsten komne saa vidt, at der skal To til at passe paa den Tredie. Nei, den Bet fører ikke fremad. Det er gennem Friheden, at Folket skal udvikle sig, og giver man slip paa dette, gaa vi ad Hekkenfeld til.

Tilfidsaan: Jeg vil tillade mig nogle saglige Bemærkninger fra Agerbrugets Standpunkt om Lovforslaget. Jeg er taknemmelig for de strengere Straffebestemmelser, der ere tomme ind i Lovforslaget, og som Flertal og Mindretal i Udvalget have sluttet sig om. Det er jo ikke saaledes Tilfældet med Hensyn til et andet vigtigt Punkt, nemlig om Tilfidsaan og de Undersøgelser, der skulle finde Sted for at overholde Loven. Jeg tror, at man fra Agerbrugets Side maa se med en vis Varsomhed og Tilbageholdenhed paa, hvad Flertallet anser for at være fyldestgjørende i saa Henseende, nemlig et Tilfidsaan ubelukkende baseret paa Politis- og Toldvæsen. Jeg tror, at det vil være umuligt for disse Autoriteter at indføre et virkelig sagligt Tilfidsaan, jeg tror, at de med de bedste Snstruger ikke ville være i Stand til at løse Opgaven; men jeg tror heller ikke, at Landmændene ville til enhver Tid kunne være tjente med de Undersøgelser, som paa denne Maade finde Sted, idet det let kan føre til, at deres Varer blive udpakke af Emballagen og undersøgte paa en Maade, som kan skade selve Varen; thi der hører til den Slags Undersøgelser en vis Indsigt og Sagskyndighed og en vis Ro, som man ikke altid kan forudsætte hos de nævnte Autoriteter. Men jeg tror paa den anden Side, at det vil være overordentlig vanskeligt, at finde den rette Udvei og finde de rette Mænd til at foretage disse nærmere Undersøgelser, til at udføre Tilfidsaanet, og jeg skal blot henpege paa, at der med rundelinge Bevillinger paa Finantsloven er givet Midler i Hænde for Statsmagten til at faae Statskonjulerter, ved hvilke man muligvis kunde faae foretaget dette Tilfidsaan, naar man ikke vil oprette ny Embeder. Der er ogsaa her i Folkethinget forelagt et Lovforslag om Tilfidsaan med Maskiner paa Landet. Dette Tilfidsaan kunne muligvis ogsaa udstrækkes til at bruges her. Jeg vil blot pege herpaa; det vil i Reglen være Mænd, som ikke blot forstaa sig paa Maskiner, men i Følge deres hele Uddannelse